

**A GLUTÉNMENTES GABONA, A TEFF (*ERAGROSTIS TEF* (ZUCC.) TROTTER),
TERMESZTHETŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA KÖZÉP-EURÓPÁBAN**

Csabai Judit, Szabó Béla

Nyíregyházi Egyetem, Nyíregyháza, Magyarország
csabai.judit@nye.hu

Az éghajlatváltozás, a föld hőmérsékletének jelentős emelkedésével és bizonyos területek száradásával fog járni. Európa csaknem felét érintette a 2022 évben tapasztalt forró nyár okozta aszályos állapot, amelyre az elmúlt fél évezred során nem volt példa. Az éghajlatváltozás negatív hatásain kívül az agrobiodiverzitás csökkenése is jelentős fenntarthatósági problémát jelez. A problémákra a mezőgazdasági termelésnek újabb és újabb szárazságtűrő fajták nemesítésével kell válaszolni, illetve olyan fajták kultúrába vonásával, és adaptálásával, melyek eleve szárazságtűréssel rendelkeznek.

A teff (*Eragrostis tef* (Zucc.) Trotter) a *Poaceae* családba tartozó egynyári gabonaféle, amelyet Afrikában széles körben termesztnek. A terméséből készült liszt, az etiópai konyha alapanyaga, finom szalmáját pedig állati takarmányként használják. A teljes kiőrlésű teffliszt egyre fontosabbá válik az egészséges élelmiszerek piacán. Különböző gluténmentes élelmiszerek, például tészták és kenyerek előállításához használják.

A búzával, a kukoricával és a cirokkal ellentétben a teff ellenáll a szélsőséges klimatikus viszonyoknak, jól terem száraz és vízzel elöntött talajokon egyaránt.

Kísérletünket a Nyíregyházi Egyetem bemutatókertjében állítottuk be 2022-ben. A teff magokat 2022 május 30.-án vetettük. A 4 ismétléses egyenként 0,5 négyzetméteres mikroparcellákat október 18-án takarítottuk be. A mérések során kapott terméshozamra vonatkozó eredményeinket kg/ha-ra számítottuk át. A közel 5 t/ha-os szénatermés kedvezőnek tűnik, de nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a ténytet, hogy a növény öntözött körülmények között produkálta ezt a terméseredményt. A szemtermés (amennyiben a 90 százalékos tisztaság miatti levonásokat megtesszük) átlagosan 1,2 t/ha. Ez lényegesen elmarad termesztett gabonaféléinktől, de az esetlegesen alacsony termelési költség és a magas értékesítési ár a növényt akár versenyképessé teheti.

Kulcsszavak: teff, gluténmentes gabona, szárazságtűrés, alternatív növény